

महाराष्ट्र सुवर्ण महोत्सवी नागरी दलित वस्ती पाणी पुरवठा
व स्वच्छता योजनेतर्गत अनुसुचित जाती व नवबौद्ध
घटकांमधील कुटुंबियांना खाजगी नळ जोडणी व वैयक्तिक
शौचालये उपलब्ध करून देण्याकरिता प्रस्तावास
प्रशासकीय मंजूरी प्रदान करून राज्य शासनाकडून अनुज्ञेय
अनुदानाचा पहिला हप्ता वितरीत करण्याबाबत.

नाशिक महानगरपालिका, जि.नाशिक

महाराष्ट्र शासन

पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: नादव-२०१५/ प्र.क्र. ४२ /पापु-२२

जी.टी. रुग्णालय संकुल, ७ वा मजला,

नवीन मंत्रालय, मुंबई- ४०० ००९.

तारीख: १९ मार्च, २०१५

वाचा :

- १) शासन निर्णय, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग नादव-२०१०/प्र.क्र.२१९/पापु-२२ दिनांक २५/६/२०१०
- २) शासन निर्णय, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग क्र. नादव-२०१०/प्र.क्र.२१६/पापु-२२ दिनांक ४/१/२०११
- ३) शासन निर्णय, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग क्र. नादव-२०१०/प्र.क्र. ५०८/पापु-२२ दिनांक १४/१/२०११
- ४) शासन निर्णय, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग क्र.नादव-२०११/खानवैशौ/अनुदान/प्र.क्र. १५४/पापु-२४, दिनांक १८/३/२०११ व दिनांक ३१/३/२०११
- ५) आयुक्त, महानगरपालिका, नाशिक, जि.नाशिक यांचे पत्र क्र.११५, दिनांक २०/१/२०१४
- ६) मुख्य अभियंता, मजीप्रा, प्रकल्प व्यवस्थापन सल्लागार सेवा, पुणे यांचे पत्र क्र.२१८०, दिनांक १६/९/२०१४

प्रस्तावना :

महाराष्ट्र राज्याच्या सुवर्ण महोत्सवी वर्षानिमित्त दिनांक २५ जून, २०१० च्या शासन निर्णयान्वये राज्याच्या नागरी भागातील अनुसुचित जाती व नवबौद्ध घटकांमधील कुटुंबियांना खाजगी नळ जोडण्या व वैयक्तिक शौचालये उपलब्ध करून देण्याकरिता राबविण्यात येणाऱ्या नागरी दलित वस्ती पाणी पुरवठा व स्वच्छता योजनेतर्गत प्रकल्प प्रस्ताव तयार करून शासनाकडे सादर करताना नागरी स्थानिक संस्थांनी अनुसरावयाची अतिरिक्त मार्गदर्शक तत्वे संदर्भीय दिनांक १४ जानेवारी, २०११ च्या शासन निर्णयान्वये विहीत करण्यात आलेली आहे. या योजनेतर्गत नागरी भागातील अनुसूचित जाती व नवबौद्ध घटकांमधील कुटुंबियांना खाजगी नळ जोडण्यासाठी रु.४०००/- प्रतिकुटुंब तर वैयक्तिक शौचालय बांधकामासाठी रु.१२०००/- प्रतिकुटुंब अनुज्ञेय आहे. या योजनेअंतर्गत खाजगी नळ जोडण्या

व वैयक्तिक शौचालय उपलब्ध करून देण्यासाठी प्रकल्प प्रस्तावाच्या एकूण किंमतीच्या ९०% शासकीय अनुदान अनुज्ञेय असून ९०% रक्कम संबंधित लाभार्थी किंवा नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थानी उपलब्ध करून घावयाची आहे.

२. महाराष्ट्र सुवर्ण महोत्सवी नागरी दलित वस्ती पाणी पुरवठा व स्वच्छता योजनेतर्गत नागरी संस्थांच्या प्रस्तावांना मान्यता देण्यासंदर्भात प्रधान सचिव, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग यांचे अध्यक्षतेखाली राज्यस्तरीय समन्वय समिती गटीत करण्यात आली आहे. या समितीच्या दिनांक ०४ फेब्रुवारी, २०१४ रोजी आयोजित केलेल्या बैठकीमध्ये संदर्भीय दिनांक २५ जून, २०१० व दिनांक १४ जानेवारी, २०११ या दोन्ही शासन निर्णयांमधील अटी व शर्तीच्या अधीन राहून शासनाकडे विहीत पद्धतीने सादर करण्यात आलेल्या नाशिक महानगरपालिकेच्या प्रस्तावाला महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाकडून तांत्रिक मुल्यांकन व तांत्रिक मंजूरी घेण्याच्या अटीच्या अधीन राहून मंजूरी देण्यात आली. त्यानुसार मुख्य अभियंता, मजीप्रा, प्रकल्प व्यवस्थापन सल्लागार सेवा, पुणे यांचे संदर्भीय पत्र क्र.६ अन्वये निव्वळ रु.३४,५२,३२,०००/- किंमतीच्या प्रस्तावास तांत्रिक मान्यता देण्यात आलेली असून २% सल्लागार फी व १% योजनेचे मुल्यांकन व तांत्रिक मंजूरी शुल्कासह योजनेची एकूण ढोबळ किंमत रु.३५,५५,८८,९६०/- किंमतीच्या प्रस्तावास प्रशासकीय मंजूरी देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

महाराष्ट्र सुवर्ण महोत्सवी नागरी दलित वस्ती पाणी पुरवठा व स्वच्छता योजनेतर्गत अनुसूचित जाती व नवबौद्ध घटकांमधील कुटुंबीयांना खाजगी नळ जोडण्या व वैयक्तिक शौचालय उपलब्ध करून देण्यासाठी राबविण्यात येणाऱ्या योजनेअंतर्गत नाशिक महानगरपालिकेच्या प्रस्तावास प्रशासकीय मंजूरी देण्यात येत आहे. सदर योजनेअंतर्गत नाशिक महानगरपालिकेस मंजूर करण्यात आलेली कामे आणि त्यानुसार मंजूर किंमतीचे विवरण खालील प्रमाणे आहे :-

अ.क्र.	उपांगाचे नांव	किंमत
१.	खाजगी नळजोडणी - २१५० X रु.४०००	रु. ८६,००,०००
२.	वैयक्तिक शौचालय - ३४९० X रु.१२०००	रु. ४,१८,८०,०००
३.	नळ कनेक्शन + वैयक्तिक शौचालय - १८४२२ X रु१६०००.	रु. २९,४७,५२,०००
	एकूण -	रु. ३४,५२,३२,०००
	२ % सल्लागार फी	रु. ६९,०४,६४०
	योजनेचे मुल्यांकन व तांत्रिक मंजूरी शुल्क	रु. ३४,५२,३२०
	एकूण ढोबळ किंमत	रु. ३५,५५,८८,९६०

(अक्षरी रु.पस्तीस कोटी, पंचावन्न लाख अड्डयारेंशी हजार नऊशे साठ फक्त)

२. सदर योजनेअंतर्गत वित्तीय आकृतीबंध खालील प्रमाणे राहील :-

अ. क्र.	नागरी संस्थेचे नांव व वर्ग	योजनेची किंमत	अनुज्ञेय अनुदान (१० %)	संबंधित लाभार्थी किंवा नागरी संस्थेने भरावयाची रक्कम (१०%)	१ ल्या हप्त्याचे वितरीत करावयाचे २५% अनुदान
१	२	३	४	५	६
१.	नाशिक, जि.नाशिक महानगरपालिका	रु.३५,५५,८८,९६०	रु.३२,००,३०,०६४	रु.३,५५,५८,८९६	रु.८,००,०७,५९६

३. नाशिक महानगरपालिकेस सदर योजनेअंतर्गत या शासन निर्णयान्वये पहिल्या हप्त्यापोटी शासनाच्या अनुज्ञेय अनुदानापैकी २५% म्हणजे रु.८,००,०७,५९६/- (रुपये आठ कोटी, सात हजार, पाचशे सोळा फक्त) इतके अनुदान वितरित करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

४. या योजनेतर्गत समाविष्ट असणारे लाभार्थी हे अनुसुचित जाती व नवबौद्ध घटकातील असल्याबाबत प्रमाणपत्र आयुक्त, महानगरपालिका नाशिक यांनी दिले असून योजनेत समाविष्ट लाभार्थी अनुसुचित जाती व नवबौद्ध घटकातील असल्याबाबतची खात्री करण्याची तसेच प्रस्तावातील यादीमध्ये समाविष्ट असलेल्या लाभार्थ्यांनाच या योजनेचा लाभ देण्याची जबाबदारी महानगरपालिकेची राहील. या संदर्भात कोणत्याही प्रकारची तक्रार आल्यास त्या बाबतची कागदपत्रे शासनास सादर करणे महानगरपालिकेस अनिवार्य राहील.

५. या योजनेअंतर्गत लाभ घेणाऱ्या लाभार्थ्यांना अन्य कोणत्याही पाणी पुरवठा व स्वच्छता योजनेअंतर्गत वैयक्तिक नळ जोडणी व वैयक्तिक शौचालयाकरिता या अगोदर लाभ मिळालेला नाही असे प्रमाणपत्र महानगरपालिकेने देणे आवश्यक आहे.

६. या योजनेतर्गत वैयक्तिक नळ जोडणी देताना योग्य तो दर्जा राखण्याबाबत महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाचे दि.१२ एप्रिल, २०१२ च्या परिपत्रकान्वये मार्गदर्शनपर सूचना देण्यात आल्या आहेत. त्या सुचनांची काटेकोरपणे अंमलबजावणी महानगरपालिकेने करणे आवश्यक आहे. विशेषत: नळजोडणी देताना उत्कृष्ट दर्जा असलेले व जीआय पाईपला पर्यायी पाईप्स म्हणून केंद्र शासनाने विशेष प्राधान्य दिलेले एम.डी.पी.ई. पाईप, अनुषंगिक फिटींग्स् व जॉर्डचा वापर करावा. पाईपचा दर्जा आयएसओ स्पेसिफिकेशन प्रमाणे असणे आवश्यक आहे.

७. महानगरपालिकेच्या पाणी पुरवठा व मलनिःसारण योजनेसाठी नागरी संस्थेने स्वतंत्र लेखे ठेवणे, सिंकींग फंडाची तरतूद करणे, तसेच बिले देणे व वसुलीत वाढ करणे अनिवार्य राहील.

८. या योजनेतर्गत महानगरपालिकेस अनुज्ञेय अनुदान हे दोन टप्प्यात देण्यात येईल. पहिल्या टप्प्यातील ७०% अनुदान खर्च केल्यावर व त्याचे उपयोगिता प्रमाणपत्र सादर केल्यावर दुसऱ्या टप्प्यातील अनुदान वितरीत करण्यात येईल.

९. या योजनेतर्गत नागरी दलित वस्ती व नवबौध्द कुटुंबियांना वैयक्तिक शौचालय व नळ जोडणी उपलब्ध करून देण्यासाठी त्रयस्थ यंत्रणेकडून तपासणी करणे आवश्यक असून ही तपासणी मजीप्राकडून करून घ्यावी व त्यासाठी धोरणानुसार अनुज्ञेय शुल्क अदा करण्यात येईल.

१०. वैयक्तिक नळ जोडणी व शौचालय उपलब्ध करून देताना सर्व कामामध्ये समानता असणे आवश्यक असून याची दक्षता महानगरपालिकेने घ्यावी.

११. या योजनेस मंजूरी मिळाल्यावर वरीलप्रमाणे सर्व प्रक्रिया पूर्ण करून योजनेचे काम १ महिन्याच्या आत सुरु करावे आणि योजना ६ महिन्यात पूर्ण करण्यात यावी. तशी कार्यवाही न केल्यास मंजूरीचा आदेश रद्द करण्यात येईल.

१२. संबंधित महानगरपालिकेने शासनाकडे सादर केलेल्या प्रस्तावातील कामांसाठी मंजूर करण्यात आलेल्या किंमतीमधील शासनाकडून देय ठरविलेल्या सल्लागार शुल्कापैकी खाजगी सल्लागारांकडून तयार करून घेण्यात आलेल्या प्रस्तावांसंदर्भात प्रस्तावातील वैयक्तिक नळजोडणी व वैयक्तिक शौचालय या मुख्य कामांकरिता मंजूर केलेल्या किंमतीच्या २% पर्यंत सल्लागार फी खाजगी सल्लागारांना देण्यात यावी. तसेच महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणामार्फत प्रस्तावाची तांत्रिक तपासणी (appraisal) व तांत्रिक मंजूरीसाठीचे सेवाशुल्क महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणास अदा करण्यात यावे.

१३. संबंधित नागरी संस्थांनी त्यांचेकडे असलेली महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाची आयुर्विमा महामंडळाचे कर्ज, इतर कर्ज, पाणीपट्टी व विलंब आकार इत्यादि थकबाकीची रक्कम त्वारित महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाकडे जमा करावी.

१४. नागरी दलित वस्ती योजनेतर्गत आतापर्यंत मंजूर झालेल्या सर्व योजनांतील कामांच्या अंमलबजावणीचे संनियंत्रण करण्याची व योजनेवर प्रत्यक्ष होणारा खर्च याबाबतचा आढावा घेण्याची व्यवस्था संबंधित जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी यांनी निर्माण करून त्या बाबतचा अहवाल दर महिन्याला सचिव, समाज कल्याण विभाग यांना सादर करावा.

१५. महाराष्ट्र सुवर्ण महोत्सवी नागरी दलित वस्ती पाणी पुरवठा व स्वच्छता योजनेतर्गत शासकीय अनुदान प्राप्त करून घेण्यासाठी संदर्भीय दिनांक २५ जुन, २०१० च्या शासन निर्णयातील परिच्छेद -

१५ अनुसार राष्ट्रीयकृत बँकेत स्वतंत्र खाते उघडून त्या खात्यात नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेच्या सहभागाची रक्कम जमा करणे बंधनकारक राहील. सदर खाते क्रमांक महानगरपालिकेने महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण कार्यालयास परस्पर कळवावा.

१६. सदर योजनेअंतर्गत महानगरपालिकेस अनुज्ञेय होणाऱ्या अनुदानावरील खर्च हा
मागणी वाय-२, २२१५ पाणी पुरवठा व स्वच्छता,
०१, पाणी पुरवठा, १९२, महानगरपालिका/नगर परिषदांना सहाय,
(०२) राज्य योजना (१२) महानगरपालिका व नगरपालिका यांच्या (स्थानिक संस्था)
नागरी भागातील अनुसूचित जाती व नवबौद्ध कुटुंबियांना खाजगी नळ जोडणी व
वैयक्तिक शौचालये यासाठी सहाय्यक अनुदान (२२१५ ९३१६),
३१ सहाय्यक अनुदान

या लेखाशिर्षाखाली करण्यात आलेल्या तरतूदीतून भागविण्यात यावा. त्या अनुषंगाने, सदस्य सचिव, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण यांनी या लेखाशिर्षातर्गत उपलब्ध करून दिलेल्या निधीमधून परिच्छेद - ३ मध्ये नमूद केलेली अनुदानाची पहिल्या हप्त्याची रक्कम नाशिक महानगरपालिकेस वितरित करावी. तसेच या अनुरूप अनुदान वितरणाचे लेखे ठेवावेत. पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभागामार्फत या योजनेअंतर्गत प्रत्यक्ष अनुदान वितरणाचे आदेश वेळोवेळी महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणास देण्यात येतील. त्या शासन आदेशांच्या अनुषंगाने महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाने अनुदान वितरीत करावे.

१७. महानगरपालिकेने सदर योजनेसाठी स्वतंत्र लेखे ठेवावेत आणि योजनेच्या प्रगतीचा अहवाल व उपयोगिता प्रमाणपत्रे महानगरपालिकेने नियमितपणे शासनास सादर करावीत. राज्य शासनाकडून देण्यात येणाऱ्या पहिल्या हप्त्याच्या अनुदानापैकी ७०% अनुदानाची उपयोगिता प्रमाणपत्रे संबंधित नागरी स्थानिक संस्थेकडून शासनाकडे सादर करण्यात आल्यानंतर आणि महानगरपालिकेने स्वतःच्या हिशश्याच्या पूर्ण रक्कमेचा राष्ट्रीयकृत बँकेतील स्वतंत्र खात्यात भरणा केल्यानंतरच राज्य शासनाचे उर्वरित अनुज्ञेय अनुदान वितरित करण्यात येईल.

१८. महाराष्ट्र सुवर्ण महोत्सवी नागरी दलित वस्ती पाणी पुरवठा व स्वच्छता योजनेतर्गत राज्याच्या नागरी भागातील सर्व अनुसूचित जाती व नवबौद्ध कुटुंबियांकडे खाजगी नळ जोडण्या व वैयक्तिक शौचालये उपलब्ध होण्यासाठी हा कार्यक्रम यशस्वीरित्या राबविणे अत्यंत आवश्यक आहे. त्यामुळे महानगरपालिकेने या कार्यक्रमाची अंमलबजावणी विहीत कालमर्यादित पूर्ण होईल याची दक्षता घ्यावी.

१९. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१५०३१७१२४३५६७२२८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(र. फ्रा. डिसोझा)
अवर सचिव

प्रत,

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव
२. मा. मंत्री, पाणी पुरवठा व स्वच्छता यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. प्रधान सचिव, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई
४. सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई
५. सदस्य सचिव, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, एक्सप्रेस टॉवर्स, परिमन पॉईंट, मुंबई
६. संचालक (वित्त), महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, सिडको भवन, बेलापूर, नवी मुंबई
७. संचालक, समाज कल्याण संचालनालय, मुंबई
८. महालेखापाल-१ मुंबई
९. महालेखापाल-२ नागपूर
१०. आयुक्त तथा संचालक, नगरपालिका प्रशासन संचालनालय, मुंबई
११. संचालक, लेखाकोषागार, मुंबई.
१२. मुख्य अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, नागरी व ग्रामीण योजना, ठाणे
१३. महापौर / आयुक्त, नाशिक, जि. नाशिक
१४. उप आयुक्त, नगरपालिका प्रशासन कक्ष, विभागीय आयुक्त, महसुल विभाग, नाशिक
१५. विशेष जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी, नाशिक
१६. जिल्हा कोषागार अधिकारी, नाशिक
१७. जिल्हा नियोजन अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, नाशिक
१८. जिल्हा प्रकल्प अधिकारी, नगरपरिषद प्रशासन, जिल्हाधिकारी कार्यालय, नाशिक
१९. कक्ष अधिकारी, पापु-०४, पापु-२०, पापु-२४ पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२०. निवडनस्ती पापु-२२